

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istoría

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

XVIII. De Ambrosio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

corpus collegisset, & per certa cola ac membra distinxisset, & sibi invicem e regione opposuisset, unà cum ipso Hebraico textu: Hexaplorum nobis exemplaria reliquit; postea verò editionem Aquilæ & Symmachi ac Theodotionis cum septuaginta Interpretum versione seorsum in tetralis digessit.

Α σωμαλαγών. διελών τε πρὸς κώλον. καὶ αὐτὸν πρὸς αὐτὸν ἀλλήλαις μὲν καὶ αὐτῆς τῆς Ἑξαπλόρου σημειώσεως, ἵα τῶν λεγομένων Ἑξαπλόρων καὶ ἀπὸ γραφῶν κατὰ ἐλοπιεν. ἰδίως τῶν Ἀκρίων καὶ Συμμάχου καὶ Θεοδοτίωνος ἐνδοσὸν ἀμα τῆ τῶν ἐδομήκοντα ἐν τοῖς τετραπλοῖς ἀπὸ κατὰ σκιδάσας.

CAPUT XVII.

De Symmacho Interprete.

Vide Nicephor. c. 12, l. 5.

Sciendum porro est Symmachum qui unus ex illis Interpretibus fuit, Ebionæum fuisse. Est autem ebionæorum hæresis ita dicta, eorum qui Christum ex Josepho & Maria genitum, nudumq; hominem esse dicunt, & legem Judaïco more servandam esse contendunt, quemadmodum in superioribus libris retulimus. Extant certè etiamnum Commentarii Symmachi, in quibus adversus evangelium Matthæi acriter disputans, supradictam hæresim adstruere videtur. Atque hos Symmachi Commentarios unà cum aliis sacræ Scripturæ interpretationibus ab eodem elaboratis, testatur Origenes se à Juliana quadam accepisse, ad quam ij libri successione jure pervenerant.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ΄.

Περὶ Συμμάχου Ἑρμηνεύου.

Ὅτι γε μὴν ἐρμηνεύων ἀντὼν δὴ τῶν τῶν ἰσέων, Ἑβραίων τὸν Σύμμαχον γινόμενα, αἵρεσις δὲ ἐστὶν ἡ τῶν Ἑβραίων ἐπι καλεμένη, τῶν τὸν Χριστὸν εἶναι Ἰωσήφ καὶ Μαρίας γεγενῆσθαι φασκόντων. Ἐπὶ τὸν αὐτὸν ἰσχυροῦσιν αὐτὸν, καὶ τὸν νόμον ἔχειν Ἰσραὴλ καὶ τὴν φυλάξαι ἀπὸ χειρὸς Ἰουδαίων ὡς περὶ καὶ ἐκ τῆς ἰσορίας ἐγνωσθῆναι καὶ ἰσχυροῦσιν αὐτὸν ὡς περὶ καὶ ἐκ τῆς ἰσορίας ἐγνωσθῆναι καὶ ἰσχυροῦσιν αὐτὸν ὡς περὶ καὶ ἐκ τῆς ἰσορίας ἐγνωσθῆναι. Ἐν οἷς δοκεῖ πρὸς τὸ κατὰ Ματθαίου εὐαγγέλιον, τῶν δεδηλωμένων αἵρεσιν κρατῶσιν. ταῦτα δὲ ὁ Δεξιχῆς μὲν ἄλλων εἰς τὰς γραφὰς ἐρμηνειῶν ἔχει Συμμάχου, σημαίνει πρὸς Ἰβραίων πρὸς εἰρηφασίην καὶ φησὶ παρὰ αὐτῶν Συμμάχου τὰς βίβλους διαδέξασθαι.

CAPUT XVIII.

De Ambrosio.

Vide Nicephor. ibidem.

Per idem tempus Ambrosius qui Valentini hæresim sectabatur, veritatis quam prædicabat Origenes virtute convictus, & quasi lumine quodam menti irradiante collustratus, ad rectæ fidei quæ in ecclesia prædicatur professionem transiit. Alii quoque complures eruditi homines pervulgato ubique Origenis nomine illecti, ad eum confluebant, periculum de ejus viri in sacris literis peritia facturi. Innumeri præterea hæretici, nec pauci ex illustribus Philosophis, studiosè eum auscultabant: & præter rerum divinarum scientiam, græcicæ quoque Philosophiæ præcepta quasi discipuli ex illo percipiebant. Quoscumque enim ex discipulis solertia & acumine ingenii præditos animadvertebat, eos in Philosophiam introducebat, Geometriam illis tradens & Arithmetica aliasq; prævias disciplinas: inde ad varias Philosophorum sectas eos perducens, & libros à

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ΄.

Περὶ Ἀμβροσίου.

Ἐν τῇ κατὰ Ἀμβροσίου τῆς Οὐλεντίνου Φεργών αἵρεσεως, πρὸς τῆς Ὀριγηνεύου πρὸς ἐδομήκους ἀληθείας ἐκλεχθῆναι καὶ ὡς ἀντὶ φωτὸς καταναγαγεῖται τὴν διάνοιαν, τῶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὀρθότητος πρὸςθεταὶ λόγῳ καὶ ἄλλοι δὲ πλείων ἀπὸ παιδείας, τῆς πρὸ τὸν Ὀριγηνεύου φήμης πανταχόσε βοιωμένης, ἵσταν ὡς αὐτὸν, πείραν τῆς ἐν τοῖς ἱεραῖς λειτουργίαις ἰκανότητος τῶν ἀνδρῶν λεγομένων μαθητῶν τε τῶν αἰρετικῶν, φιλοσόφων τε τῶν μάλιστα ἐπιφανῶν οὐκ ὀλίγοι, διὰ πρὸς αὐτῶν πρὸς εἶχον, μονοεχὶ πρὸς τοῖς θεοῖς καὶ τὰ τῆς ἐξωθεν φιλοσοφίας πρὸς αὐτὸν παιδοδύμφοι. εἰσηγγέ τε γὰρ ὅσας ἐπιφάνειας ἔχοντας ἔωρα καὶ ὅτι τὰ φιλόσοφα μαθήματα Γεωμετρίαν καὶ Ἀριθμητικὴν, καὶ τὰ ἄλλα πρὸς παιδείαν πρὸς αὐτὸν εἰς τε τὰς αἵρεσεις τὰς πρὸς τοῖς φιλοσοφῶσιν.

ANTONINUS.

Σίφοις περιέγραψεν. καὶ τὰ ἀπὸ τῶν συγγραμμάτων διηγέμενος. ἡτοιμασθέντων τε καὶ θεωρῶν εἰς ἑκάστα ὡς τε μέγαν κῆρ παρ' αὐτοῖς ἔλλησι φιλόσοφον τὸν ἄνδρα κηρύττειν. πολλὰ δὲ καὶ τῶν ἰδιωτικωτέρων ἐπισημασθέντων ἐπιτάξεις γράμματα. ἔμικράν αὐτοῖς ἐπιστολὰς φασκῶν ἔξ ἁκείνων ἐπιτιμησάμενος, εἰς τὴν τῶν θεῶν γραφῶν θεωρίαν τε καὶ ἀσκησάμενος. ὅθεν μάλιστα καὶ ἑαυτὸ ἀναγκαίαν ἠγνόησε τὴν περὶ τὰ κοσμικὰ καὶ φιλόσοφα μαθήματα ἀσκησῆναι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'.

Ὅσα περὶ ὧν εἰρήνης μνημονεύεται.

Μακρὸν δὲ καὶ τῆς ἀπειταυτῆς καθ' ἑσθλότητας, αὐτῶν ἑλλήνων οἱ καὶ αὐτὸν ἡκακότους φιλόσοφοι ὧν ἐν συγγραμμάσι πολλὴν μνήμην εἰρημῶν τε ἀνδρῶν τότε μὲν αὐτῶν περιεφώνων τὰς ἑαυτῶν λόγους. τότε δὲ ὡς διδασκάλῳ, εἰς ἐπίκεισθαι τὰς ἰδίους ἀναφερόμενων πόνους. τί δ' εἴ ταῦτα λέγειν, ὅτε καὶ ὁ καθ' ἡμᾶς ἐν Σικελίᾳ καλεσάμενος Πορφύριος, συγγραμμάτα καθ' ἡμῶν ἐπισημάμενος. καὶ δι' αὐτῶν τὰς θεῖας γραφὰς διαβάλλειν πεπειραμένος. τῶν τε εἰς αὐτὰς ἔξηγησάμενων μνημονεύσας. μηδὲν μηδαμῶς φαῦλον ἔκκλημα τοῖς δόγμασιν ἐπιβαλεῖν διωκτικῶν, διπορία λόγων, ἐπὶ τὸ λοιδορεῖν ἀπέπειμα. καὶ τὰς ἔξηγητὰς διαβάλλειν, ὧν μάλιστα τὸν Ὠριγῆνον ὃν καὶ τὴν νεαν ἡλικίαν ἐγνωκέναι φήσας, διαβάλλειν μὲν περὶ αὐτῶν. σιωπῶν δ' ἄρα τὸν ἄνδρα ἐλάνθανε. τὰ μὲν ἐπαληθεύων, ἐν οἷς καὶ ἑτέρως αὐτῶν λέγειν ἦν δυνατὸν. τὰ δὲ καὶ ψευδομένους, ἐν οἷς ληστὰς ἐνόμιζε καὶ τότε μὲν ὡς χριστιανὸν καὶ ἡγορῶν. τότε δὲ τὴν περὶ τὰ φιλόσοφα μαθήματα ἐπίδοσιν αὐτῶν θαυμάζων καὶ διαγραφῶν. ἀλλ' ὅτι οὐκ ἀφ' οὐκ ἐλέξιν. τῆς δημοχρησίας τῶν Ἰουδαίων γραφῶν ἐκδόσασιν. λῦσιν δὲ τινες εὐρεῖν περιουσιμῶν τε, ἐπὶ ἔξηγησιν ἐπείγοντο ἀσυκλιώσας καὶ ἀναρμόσας τοῖς γεγραμμένοις. οὐκ ἀπολογία μᾶλλον ὑπὲρ τῶν ὀθνείων, ἀλλὰ δοχὴν καὶ ἐπαυγῶν τοῖς οἰκείοις φερύσας. ἀνίσματα δὲ τὰ φανερώς περὶ Μωϋσῆ λέγόμενα εἶναι κομπάσαντες, καὶ ἐπιθεύσαντες ὡς

A veteribus Philosophis conscriptos exponens: Commentarios quoque in singulos scribens, & reconditos sensus penitus inquirens: adeo ut apud ipsos etiam Gentiles summus Philosophus pronuntiaretur. Ex rudiioribus vero atque hebetioris ingenii discipulis, multos ad humaniorum artium studia cohortabatur: afferens non mediocrem illos facultatem ex huiusmodi studiis percipituros esse ad sacrarum Scripturarum intelligentiam. Quocirca secularis literaturæ & Philosophiæ studia sibi quoque imprimis necessaria esse existimavit.

B

CAPUT XIX.

Quæ de Origene à Gentilibus commemorata sūt.

Quantum porro in iis studiis excelluerit, testes sunt ipsi Gentilium Philosophi qui ejus ætate floruerunt. Quorum in libris crebram hujus viri mentionem fieri deprehendimus, dum vel proprios libros ei nuncupant, vel eisdem examinandos tanquam ad magistrum suum dirigunt. Sed quid de iis dico, quando & ipse Porphyrius qui nostra propemodum memoria in Sicilia degens, contra fidem nostram libros conscripsit, in quibus divinas Scripturas calumniari conatus est: mentionem faciens eorum qui illas interpretati sunt, cum dogmata ipsa atque assertiones nullatenus posset reprehendere, præ rationum inopia ad convicia converfus, interpretes ipsos criminatur. ex quibus præcipue Origenem, quem sibi adhuc adolescenti cognitum esse dicit, calumniari quidem nititur: revera tamen hominem imprudens commendat; partim vera dicendo, ubi aliter dicere non poterat; partim mentiendo, quoties se latere posse sperabat. Interdumque eum utpote Christianum accusat: interdum eximiam ejus doctrinam in Philosophicis admiratur & prædicat. Sed ipsa illius verba, si placet, audiamus: Quidam, inquit, nequitie Judæicarum scripturarum solutionem potius, quam defertionem investigare cupientes, ad expositiones quasdam conversi sunt male coherentes, nec Scripturis ipsis satis accommodatas: quæ non defensionem peregrinæ illius lætæ, sed potius approbationem & laudem suæ ipsorum doctrinæ continent. Postquam enim ea quæ à Mose apertissime dicta sunt, figuras quasdam atque adumbratas imagines esse

Vide Niceph. c. 12 & 13. l. 5.

